

Aan de gemeenteraad

datum	1 juli 2025
behandeld door	L.G.A. van der Kaa
ons kenmerk	2025-0061849
doorkiesnummer	06-40240104
Onderwerp	Update 1 (juli 2025) werkzaamheden Zuid- Holland RWS (Papendrechtsebrug)

Geachte mevrouw, heer,

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de werkzaamheden van Rijkswaterstaat in Zuid-Holland en specifiek over de afsluiting van de Papendrechtsebrug.

Aanleiding

Het beweegbare deel van de Papendrechtsebrug in de N3 is in 2026 aan vervanging toe. Eind april is het besluit genomen over de renovatiemethode waarbij rekening is gehouden met het beperken van de hinder voor zowel weg- en vaarwegverkeer.

Voorafgaand hieraan zijn de wethouders Mobiliteit vanuit de regio geïnformeerd en bevraagd over de langere tijdsduur van de afsluiting voor zowel het scheepvaart- als het wegverkeer. Zij hebben aangegeven te begrijpen dat onderhoud gepleegd moet worden en dat dit gepaard gaat met grote hinder. De impact is groot voor de regio, zo ook voor de maritieme maak industrie. Ook is aandacht gevraagd voor de landgebonden logistieke sector én voor alle gebruikers van de brug. Als voorwaarde aan Rijkswaterstaat is meegegeven dat er een ruimhartig mitigerend maatregelenpakket in overleg met de (regio) gemeenten en provincie moet komen én dat ook de andere bedrijvigheid in de breedte meegenomen dient te worden.

De renovatie start op 22 juni 2026. De brug wordt dan niet meer bediend voor de hoge scheepvaart. Vanaf 17 juli 2026 is de brug ook gestremd voor het wegverkeer. Dit duurt tot en met 21 april 2027, 9 maanden en vier dagen. De stremming voor de hoge scheepvaart duurt 4 maanden langer, tot en met 31 augustus 2027. De eerste zes weken van de stremming voor de scheepvaart kan de brug niet worden bediend. Daarna wordt 1 keer per maand een doorvaart voor de hoge scheepvaart mogelijk gemaakt.

Daarnaast vinden er breed binnen Zuid-Holland grootschalige onderhoudswerkzaamheden plaats die een effect hebben op de Regio Drechtsteden. Bereikbaarheid van de Drechtsteden voor weg- en vaarwegverkeer is een gedeeld belang. Er is veel hinder op komst door het grote aantal werkzaamheden. Samen werken we aan de bereikbaarheid om deze de komende tijd zoveel mogelijk op peil te houden ondanks deze grote opgave.

Afhankelijk van de fase en behoeften zorgen we voor frequente updates richting de raad. Aan het einde wordt een korte doorkijk gegeven op de brede onderhoudsopgave met effecten op de regio. Voor nu wordt specifiek ingezoomd op de Papendrechtsebrug.

Consequenties

De Papendrechtsebrug is een belangrijke schakel voor het lokale verkeer tussen Dordrecht en Papendrecht en voor doorgaand verkeer tussen de A16 en de A15. De brug is ook onderdeel van een belangrijke gevaarlijke stoffenroute. Op werkdagen maken ruim 77.000 motorvoertuigen en 5000 fietsers gebruik van de brug. Naast het bedrijfsleven gebruiken bewoners van de Drechtsteden de brug voor woon-werkverkeer, familiebezoek of bezoek aan winkels, horeca, musea of het ziekenhuis. Scholieren fietsen dagelijks over de brug van en naar school. Daarnaast maken ook de hulpdiensten en landbouwvoertuigen geregeld gebruik van de brug. Voor al deze doelgroepen, met in het bijzonder het bedrijfsleven, is aandacht vanuit zowel de gemeenten, de Regio als Rijkswaterstaat.

Door de afsluiting van 9 maanden voor het wegverkeer ontstaat er logischerwijs verkeershinder op de omleidingsroutes (A16-A15-A27) en ook vooral op het wegennet van de aanliggende gemeenten Dordrecht, Sliedrecht en Papendrecht. Tevens wordt de Baanhoekbrug afgesloten voor fietsers tijdens de werkzaamheden zodat de nood- en hulpdiensten hiervan vrij gebruik van kunnen maken.

Volgens eerste schattingen kan de reistijd in de spits oplopen tot 1 uur ten opzichte van een huidige "normale" spits (zonder incidenten). Dit is mede en vooral afhankelijk van de mate waarin de reiziger gebruikt maakt van de geboden reisopties.

Inzet op bereikbaarheid

Om de regio niet volledig op slot te zetten is de eis vanuit de Regio dat Rijkswaterstaat een ruimhartig mitigerend maatregelenpakket (€34 miljoen ex. onderzoeken en aanpassingen aan Baanhoekbrug) uitrolt. Hierbij als voorwaarde dat er programmabreed (dus over de verschillende projecten) gekeken wordt naar maatregelen die niet alleen tijdens de werkzaamheden operationeel en functioneel zijn. We streven een blijvend positief effect na door reizigers duurzaam op de fiets en in het OV te krijgen zodat bijvoorbeeld de A15 ontlast wordt, maar ook een bijdrage wordt geleverd aan duurzaamheid, leefbaarheid en gezondheid.

In de basis wordt gewerkt van grof naar fijn. Van ideeën, via haalbaarheid en onderzoek, naar uitvoering. Stap voor stap worden kansrijke opties verder uitgewerkt door Rijkswaterstaat in samenspraak met provincie, Regio en gemeenten.

Onderstaand een opsomming van wat in elk geval onderzocht wordt in het kader van mitigerende maatregelen.

MerwedeLingeLijn

We breiden de capaciteit uit en zetten extra buslijnen in van Papendrecht/Sliedrecht naar station Baanhoek Sliedrecht en via de MerwedeLingeLijn (MLL). Op deze manier kunnen meer reizigers gebruik maken van de MLL. Ook zorgen we ervoor dat het tarief gelijk wordt aan dat van een reguliere rit naar Dordrecht.

Oeververbindingen

1. Veerverbinding tussen Huis ter Merwe Papendrecht en Kerkeplaat Dordrecht. Hierbij wordt onderzocht of een schip met een capaciteit voor 200 fietsers voldoende is (vooral om de spitsen op te vangen) en haalbaar is. Ook scootmobielen, brommobielen en voetgangers kunnen gebruik maken van deze verbinding. Daarbij wordt ingezet op een dienstregeling zodat duidelijk is wanneer gevaren wordt. In de basis wordt er tussen 06.00u en 00.00u gevaren met aandacht voor de ochtend- en avondspits. Gedacht wordt aan een 15 minuten regeling wat betekent dat er met een tweetal schepen gevaren moet worden. Een nachtelijke dienstregeling wordt nog onderzocht door Rijkswaterstaat. De overtocht is gratis.
2. Pontverbinding tussen de Rosmolenweg Papendrecht (t.b.v. Sliedrecht) en Kerkeplaat Dordrecht voor een gratis overtocht.
3. Een betaalde waterbusverbinding tussen Papendrecht/Dordrecht/Zwijndrecht blijft gehandhaafd en een intensivering van de dienstregeling wordt onderzocht. Door de locatiekeuze van zowel het veer als de pont in nabijheid van de Papendrechtsebrug brug wordt zo min mogelijk geconcurrereerd op gebruik Waterbus.

Verbeteren van OV en aansluiting op (deel)fiets

Om het openbaar vervoer beter en makkelijker bereikbaar te maken voor een brede(re) doelgroep kijken we naar verbeteringen om met de (deel) fiets OV-knooppunten te kunnen bereiken. Hierdoor wordt het gebruik van de fiets binnen de Regio interessant(er) voor een grotere doelgroep. Mede doordat er gewerkt wordt aan diverse verbindingen met pontjes. Ook worden kortingsacties onderzocht voor de alternatieve vervoerswijzen in overleg met de diverse vervoerders.

Maatregelen op het onderliggende wegennet

Om een duurzame en toekomstbestendige verandering te bereiken zijn mogelijk ook aanpassingen nodig binnen de verschillende gemeenten. Denk hierbij aan het verbeteren van verkeersveiligheid op kruispunten op locaties waar veel fietsers rijden, het nog verder optimaliseren van de (snel)fietsroutes binnen de Regio door onder andere het verwijderen van onnodige obstakels en het aanbrengen van (betere) verlichting. Maar bijvoorbeeld ook door het aanleggen/verlengen van vrijliggende busbanen ter bevordering van het comfort,

snelheid en betrouwbaarheid van het openbaar vervoer. Op dit moment bereiden we een verlenging van een stukje busbaan en het verplaatsen van een bushalte voor om invulling te geven aan het voorgaande.

Ook blijven we met elkaar zoeken naar andere wellicht onconventionele oplossingen ter beperking van de overlast voor de gebruikers van de brug en de omgeving.

Wat doen we vanuit de regionale aanpak?

Het moge duidelijk zijn: het groot onderhoud aan de brug is een verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Daar ligt dan ook de verantwoordelijkheid voor het nemen van maatregelen om de verkeershinder maximaal te beperken. Door het college en vanuit Papendrecht is daar druk op gezet. En dat blijven we ook het komende jaar doen. We willen namelijk dat Rijkswaterstaat alles uit de kast trekt om maatregelen te treffen om de pijn die met de afsluiting gepaard gaat zoveel mogelijk te verzachten. En dat we iets minder onbereikbaar worden.

De gemeenten fungeren als schakel tussen inwoners, bedrijven en overige partijen zoals bijvoorbeeld de fietsersbond om de verbinding te leggen met Rijkswaterstaat als initiatiefnemer van de werkzaamheden en hiermee veroorzaker van de te verwachte verkeersoverlast.

Wij hebben er momenteel onvoldoende vertrouwen in dat de directe en indirecte gevolgen voor bedrijvigheid voldoende in beeld zijn (o.a. risico op inkomstenderving, kostenstijging en verlies van personeel). Wij dringen er bij Rijkswaterstaat dan ook op aan dat zij gesprekken voeren met de sector om de belangen scherper in beeld te krijgen en hier ook naar te handelen.

Wat doen we als Papendrecht?

Om te beginnen worden de maatregelen grotendeels niet door de gemeente genomen en besluitvorming hierover is dan ook niet aan het college. Specifiek vanuit Papendrecht zetten we, via Rijkswaterstaat, in op het maximaal beperken van de hinder tijdens de afsluiting waardoor we iets minder onbereikbaar worden. Dit doen we door Rijkswaterstaat (en de andere stakeholders), op de juiste momenten maximaal uit te dagen op het treffen van maatregelen en het uitvoeren van acties vanuit de beschikbare budgetten voor de mitigerende maatregelen.

De scherpste tijdens het persmoment van maandag 26 mei heeft al geleid tot beweging bij diverse partijen, waaronder Rijkswaterstaat. Het onderstaande werd benoemd door wethouder Janssen namens het college:

'De Papendrechtse brug is één van de belangrijkste verbindingen voor de inwoners en ondernemers van Papendrecht. En zeker ook voor de hulpdiensten. We snappen uiteraard dat de brug onderhoud nodig heeft én een afsluiting van 9 maanden doet wel wat met de (on)bereikbaarheid van Papendrecht. De komende maanden zal er nog hard gewerkt moeten worden door Rijkswaterstaat en provincie om samen met de regiogemeenten te komen tot ondersteunende maatregelen die de hinder en overlast voor onze inwoners en de regio kunnen beperken.'

We staan als gemeente dichtbij onze inwoners en ondernemers. Het onderwerp van de brugafsluiting staat hoog op de agenda bij zo'n beetje alle contacten met ondernemers. Vaak weten ondernemers heel goed wat volgens hen aan maatregelen mogelijk is. Zij kunnen daarvoor rechtstreeks Rijkswaterstaat benaderen, maar ook de gemeente brengt eventuele extra maatregelen graag onder de aandacht bij Rijkswaterstaat en andere overheidsinstellingen, zoals de provincie. Zo kijken we naar de mogelijkheden met de waterbus, maar kijken we ook met onze buur- en regiogemeenten naar bijvoorbeeld het anders faciliteren woon-werkverkeer, het delen van werklocaties en het stimuleren van fietsverkeer.

Voorbeeld

Als specifiek voorbeeld heeft gebroeders de Koning tijdens een bedrijvenbezoek al aangeboden actief te willen meedenken in een oplossing voor het vervoer over water tijdens de afsluiting door het ,beschikbaar stellen van hun kade. In dit voorbeeld zetten we dit door richting Rijkswaterstaat zodat zij dit kunnen meenemen in de uitwerking.

Om goed voorbereid te zijn op de werkzaamheden richt het college een interne projectstructuur in. Op deze manier borgen we een integrale benadering en kunnen we eenduidig optrekken richting onze stakeholders.

Overlegstructuren

Afstemming gemeente(n) en RWS

Er lopen diverse sporen zowel bestuurlijk als ambtelijk, namelijk:

- Ambtelijk overleg Bereikbaarheid
Ambtelijke vertegenwoordiging op het gebied van bereikbaarheid. Drechtstedengemeenten (en Gorinchem) en Provincie Zuid-Holland nemen deel. Hier worden algemene updates gedeeld.
- Bestuurlijk overleg Bereikbaarheid
Bestuurlijke vertegenwoordiging op het gebied van bereikbaarheid. Drechtstedengemeenten (en Gorinchem) en Provincie Zuid-Holland nemen deel. Hier worden algemene updates gedeeld.
- Projectteam Papendrechtsebrug
Specifiek ingericht voor de werkzaamheden aan de Papendrechtsebrug. Naast de gemeenten binnen het effectgebied sluit hier ook de regio, Provincie Zuid-Holland en de veiligheidsregio (VRZHZ) bij aan.
- Project Tunnelrenovaties Zuid-Holland (PTZ)
Breed georiënteerd op de gehele onderhoudsopgave Zuid-Holland en de invloed hiervan op de regio. Zowel gemeenten, regio, Provincie Zuid-Holland als veiligheidsregio (VRZHZ) maken onderdeel uit van deze aanpak.

Zuid-Holland Bereikbaar

Zuid Holland Bereikbaar houdt zich vooral bezig met de bereikbaarheid van Zuid-Holland tijdens (weg)werkzaamheden. Dit doen zij vooral met slim programmeren en regionaal verkeersmanagement via een viertal pijlers, namelijk:

1. Werkgeversaanpak
2. Reizigersaanpak
3. Logistieke aanpak
4. Onderwijsaanpak

Smart Delta Drechtsteden

Zij coördineren de (regionale) communicatie in overleg met Rijkswaterstaat en betreffende gemeente(n). Zij zorgen ervoor dat lokale initiatieven en knelpunten besproken worden. Vanuit de afzonderlijke gemeenten is hierdoor minder inzet nodig en er kan directer geschakeld worden.

Veiligheidsregio

Via de VRZHZ zijn nood- en hulpdiensten goed aangehaakt bij de verschillende projecten. Zij hebben een helder beeld van de problematiek én zijn in staat hun belangen in te brengen en veilig te stellen binnen de verschillende gremia.

Voorbeeld

Zij voeren met Rijkswaterstaat het gesprek over het exclusief beschikbaar stellen van de Baanhoekbrug voor nood- en hulpdiensten.

Communicatie

Inhoudelijke communicatie over de werkzaamheden en de planning hiervan loopt primair via Rijkswaterstaat. Zij zijn feitelijk opdrachtgever en hiermee "verantwoordelijk" voor de werkzaamheden, de afsluitingen en ook de hinder die hierbij ontstaat. In breder verband acteert Smart Delta Drechtsteden richting Rijkswaterstaat vanuit het regionale belang. Zoals eerder benoemd nemen we als gemeente hierin ook een actieve rol. We informeren en bevragen onze inwoners, bedrijven en instanties in gesprekken die we met hen voeren, ook wanneer dit andere onderwerpen betreft.

Voor de gemeenten is het vooral van belang dat zij aandacht hebben voor de effecten binnen de gemeentelijke grenzen. Het college van B&W Papendrecht heeft een voorkeur uitgesproken voor periodieke updates (1x per maand naar gelang van behoefte en informatie) over de werkzaamheden, resultaten van onderzoeken, de (verkeers)effecten en de maatregelen die getroffen (moeten) worden. Op deze manier zijn zij aangehaakt, bieden we het college comfort en kunnen we hen snel in stelling brengen mocht hieraan behoefte zijn (escalatie).

Voor alle actuele informatie rondom de werkzaamheden en afsluiting van de Papendrechtsebrug verwijzen we u naar de projectenpagina van Rijkswaterstaat. Deze is te vinden via [deze link](#).

Voor de volledigheid vindt u [hier](#) het persbericht over de werkzaamheden en de afsluiting van de Papendrechtsebrug van 26 mei 2025.

Planning en proces

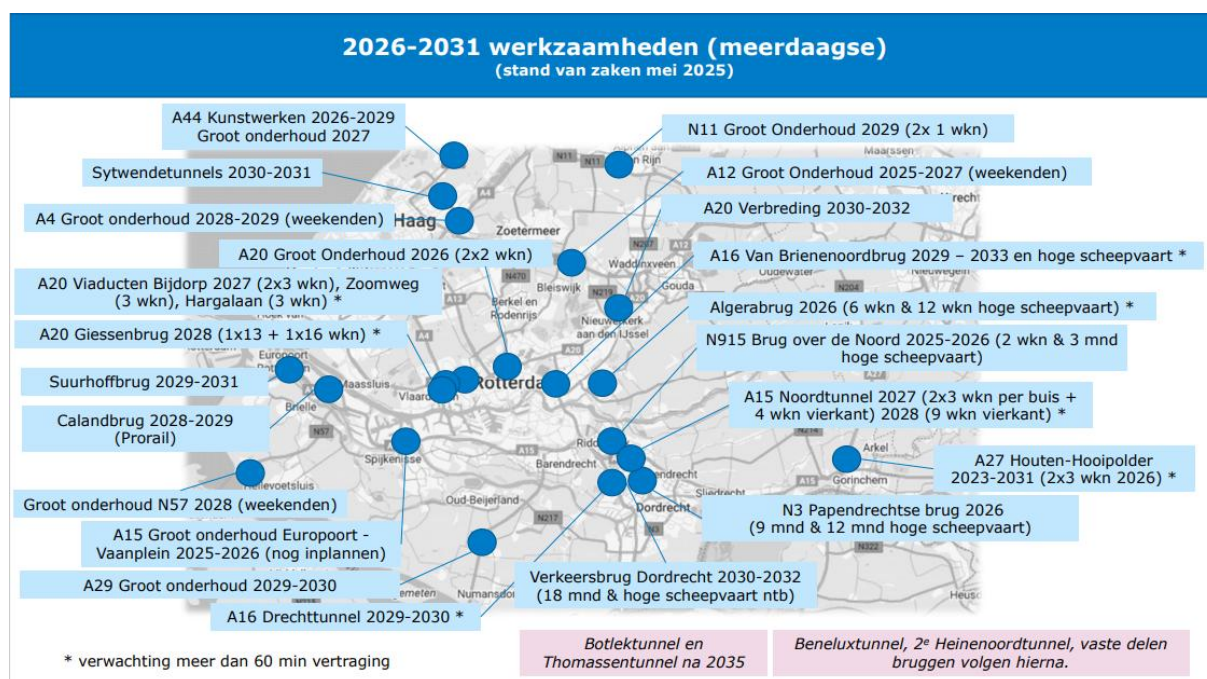
Zoals aangegeven staan er diverse werkzaamheden op de kalender binnen Zuid-Holland (en hiermee binnen de Drechtsteden) de komende jaren.

Planning Papendrechtsebrug

Van 17 juli 2026 tot en met 24 april 2027 is de brug afgesloten voor wegverkeer. De stremming voor de hoge scheepvaart duurt tot en met 31 augustus 2027.

Brede planning

Onderstaand een overzicht van de geplande werkzaamheden binnen Zuid-Holland. Niet alle afsluitingen hebben een direct en/of groot effect op de Drechtsteden. Deze planning is adaptief en kan op basis van nieuwe inzichten worden bijgesteld.

(Bron: Rijkswaterstaat)

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

J.M. Ansems

de burgemeester,

M.J.M. van Driel